

De Association for Medical Education in Europe (AMEE)

A.J.J.A. Scherpbier, J.C.M. Metz

Inleiding

De AMEE werd in 1972 opgericht. Er was een advisory board, waarin alle landelijke verenigingen waren vertegenwoordigd. De NVMO is vanaf het begin lid geweest en heeft in het verleden een dynamische relatie gehad met de AMEE. Sinds het begin van het Bulletin Medisch Onderwijs in 1981 werden regelmatig verslagen gepubliceerd. Dit zijn over het algemeen goed leesbare verslagen, waarin kritische kanttekeningen worden gemaakt over de organisatie van het congres. Op bestuursvergaderingen en algemene ledenvergaderingen kwamen ook wel problemen aan de orde, die als zodanig niet in de verslagen werden ver-

meld. In deze bijdrage wordt een korte schets van het verleden gegeven. De inhoud is gebaseerd op verslagen uit het Bulletin en informatie uit het bestuur.

Wat was er mis?

De AMEE was opgericht als een soort confederatie waarbij de landelijke verenigingen de nodige inspraak zouden krijgen. De eerste vijftien jaar van haar bestaan heeft de AMEE zich inhoudelijk sterk gecommitteerd aan de idealen van de World Health Organization (WHO). Rond de jaren tachtig stonden de meeste jaarlijkse conferenties sterk in het teken van het 'Health for All'-programma van de WHO. Een

thema waarvoor in Zuid- en Oost-Europa meer belangstelling bestond dan in de rest van Europa. Vernieuwing van inhoud en vorm van het medisch onderwijs stond voor de AMEE lange tijd in het teken van een verbreding van het traditionele, eenzijdig curatieve artsenbeeld naar een veel meer sociaal geëngageerd arts-entype met bekwaamheden ook op het gebied van gezondheidsbevordering en preventie. Andere landen, zoals Nederland, voelden voor wat betreft hun eigen artsopleiding en gezondheidszorgsysteem niet steeds evenveel binding met die ideeën en de pogingen tot bekering daartoe. Zij hebben steeds getracht de aandacht gericht te houden op onderwijskundige aspecten en te pleiten voor een kritische en wetenschappelijke benadering hiervan. Uit verschillende verslagen blijkt dat de voorzitter, Walton, een zeer duidelijk - zijn eigen - stempel op de AMEE drukte. Bleys beschreef bijvoorbeeld in zijn verslag: "Wederom was het 'Walton and Friends'" en "Wetenschappelijke vergaderingen zijn ze (de AMEE-congressen, A.S.) zeker niet, maar ook geen didactische congressen. Ze gaan steeds meer lijken op een uitgerekte 'Grand tour of the great cities' (de mooie, aantrekkelijke congressoorden, A.S.)."¹ De AMEE-congressen bestonden uit een serie lezingen, waarvoor 'friends' soms kort van tevoren werden benaderd. Het was niet ongebruikelijk dat het feitelijke programma niet overeenkwam met het aangekondigde programma. Vanuit de NVMO is vele malen geprobeerd om suggesties voor verbeteringen te bespreken. Zo werd bijvoorbeeld in 1982 geprobeerd om meer workshops in het congresprogramma te krijgen.² Meestal kreeg de NVMO steun uit andere West-Europese landen, zoals Noorwegen en Zwitserland, maar veel effect had de kritiek niet. De voorzitter, Walton, leek wel een soort matriarchale rol te spelen, waarbij hij gesteund werd door Zuid- en Oost-Europa en niet te vergeten de 'friends'. Achteraf bezien is dat spijtig, omdat hij erin geslaagd is om in elk geval veel geïnteresseer-

den uit de West-Europese landen in de jaren tachtig te vervreemden van de AMEE.

Met name pogingen vanuit Nederland om de jaarlijkse congressen een meer wetenschappelijk gehalte te geven, met gelegenheid tot vrije bijdragen, werkgroepen, posters, enzovoort, werden nog tot diep in de jaren tachtig in de kiem gesmoord. In Nederland hebben we dat aan den lijve ondervonden, toen Nijmegen was uitverkoren om de Nederlandse conferentie van 1980 te organiseren. Inhoud en vorm van het congres werden eenzijdig vanuit Edinburgh gedecreteerd. Niettemin is het een geslaagd congres geworden, waarvan bij wijze van uitzondering proceedings zijn verschenen.

Een kentering werd verwacht toen het voorzitterschap van Henry Walton werd overgenomen door Gunnar Ström.

De workshops waren in Istanboel beter geregeld dan op eerdere conferenties. Er waren ook round-table conferences georganiseerd en (voor de eerste keer!) een aantal free papers. In de jaren daarna zijn geen verslagen meer opgenomen in het Bulletin. Uit informatie van de collegae die de congressen bezocht hebben, blijkt dat er zeer geleidelijk verbeteringen zijn doorgevoerd.

De NVMO en de AMEE

In het verleden is vaak overwogen of de NVMO geen afstand van de AMEE zou moeten nemen. In de beginjaren was er geen sprake van een echte confederatie: het was een 'one-manshow'. Omdat de conferentie ondanks de vele gebreken toch voor het medisch onderwijs een belangrijke gebeurtenis zou kunnen worden, is besloten om lid te blijven. Als lid heb je het voordeel dat je kritisch, constructief commentaar kunt blijven geven. Dit 'wait-and-see'-beleid heeft veel geduld gevergd van verschillende bestuursleden. Onderdeel van het beleid was dat er vanuit de NVMO niet te veel energie aan de AMEE werd besteed. Deze - gespaarde - energie is gebruikt om in het

Nederlandse medisch onderwijs veel op gang te brengen. Achteraf bezien kan geconcludeerd worden dat de NVMO in Nederland veel heeft bereikt en dat de AMEE duidelijk is verbeterd. Het blijkt dus een verstandige keus te zijn geweest.

Literatuur

1. Bleys C. Het jaarlijks AMEE-congres, Oslo. Bulletin Medisch Onderwijs 1984;3(2):21.
2. Rossum HJ van. Mededelingen uit de AMEE-Advisory Board Meeting. Bulletin Medisch Onderwijs 1983;2(1):23.
3. Bouman LN. Verslag van de jaarvergadering van de Association for Medical Education in Europe (AMEE), 5-9 september 1988, te Istanboel. Bulletin Medisch Onderwijs 1988;7(4):5-7.
4. Metz JCM, Moll J, Walton HJ, redactie. Examinations in medical education. Utrecht: Wetenschappelijke Uitgeverij Bunge, 1981.

DE AUTEURS

A.J.J.A. Scherpbier, arts, hoofd van het skillslab van de Faculteit der Geneeskunde Universiteit Maastricht.

J.C.M. Metz is als bijzonder hoogleraar verbonden aan de Faculteit der Medische Wetenschappen van de Katholieke Universiteit te Nijmegen.

Correspondentieadres:

A.J.J.A. Scherpbier, Skillslab, Universiteit Maastricht, Postbus 616, 6200 MD Maastricht.